

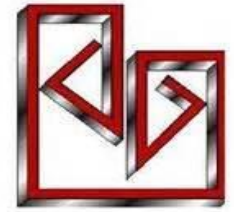

EXPORTERS' CLUB

ECONOMIC CHAMBER OF MACEDONIA®

СТОПАНСКА КОМОРА НА МАКЕДОНИЈА

Клуб на извозници

**НОВА МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА
ИЗВОЗНАТА КОНКУРЕНТНОСТ НА МАКЕДОНСКАТА
ЕКОНОМИЈА**

д-р Дарко Лазаров

Професор, Економски факултет, УГД

Скопје, 2019

Вовед

- ❖ Анализа на изворите на растот на македонската економија
- ❖ Анализа на индустриските и извозните перформанси на земјата
- ❖ **План на активности на СКМ**
 - Идентификување на развојните потенцијали и можности за извозна диверзификација
 - Дијагностика и план за подобрување на извозната конкурентност на селектирани компании
 - Промовирање на извозните компании и предлог политики за нивна системска поддршка

Извори на растот – пристап на побарувачка

Компонентни на агрегатна побарувачка	2001-2017			
	Стапка на раст, %	Учество во БДП (%)	Апсолутен придонес, %	Релативен придонес, %
Финална потрошувачка на домаќинства, вклучувајќи НПСИД	2.7	75%	2.02	75.85
Финална јавна потрошувачка	1.9	17%	0.32	12.15
Бруто-инвестиции	6.6	26%	1.73	64.98
Извоз на стоки и на услуги	6.7	40%	2.68	100.18
Увоз на стоки и на услуги	7.1	-58%	4.12	-152.59
Нето извоз	7.9	-18%	-1.42	-52.43
Бруто домашен производ	2.7%	100%	2.7%	100%

Главниот мотор на растот е **финалната потрошувачка на домаќинствата** која учествува со **75%** во растот на економијата и **јавната потрошувачка на државата** која во креирањето на економскиот раст учествува со **12%**, или заедно **87%**.

Бруто инвестициите учествуваат со **65%** во растот на економијата, но како што видовме од структурата на инвестициите, тие се значително неповолни за долгорочниот раст на економија.

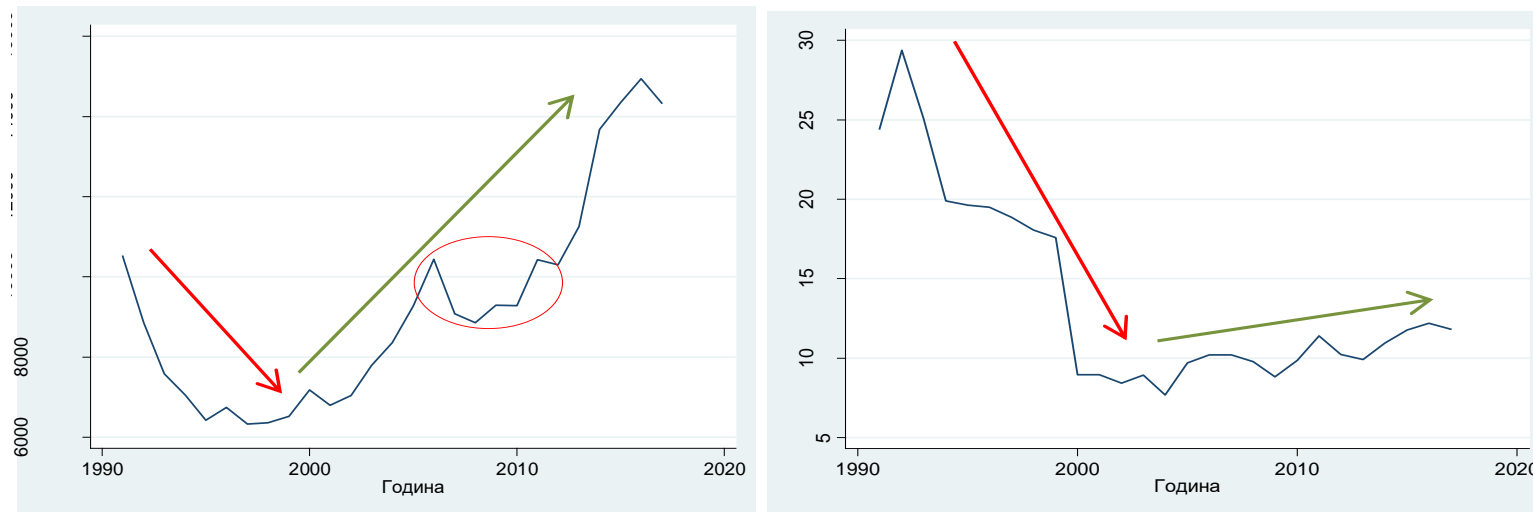
Негативен придонес на **нето-извозот** од **52%** во стапката на раст на економијата.

Извори на растот – секторски пристап

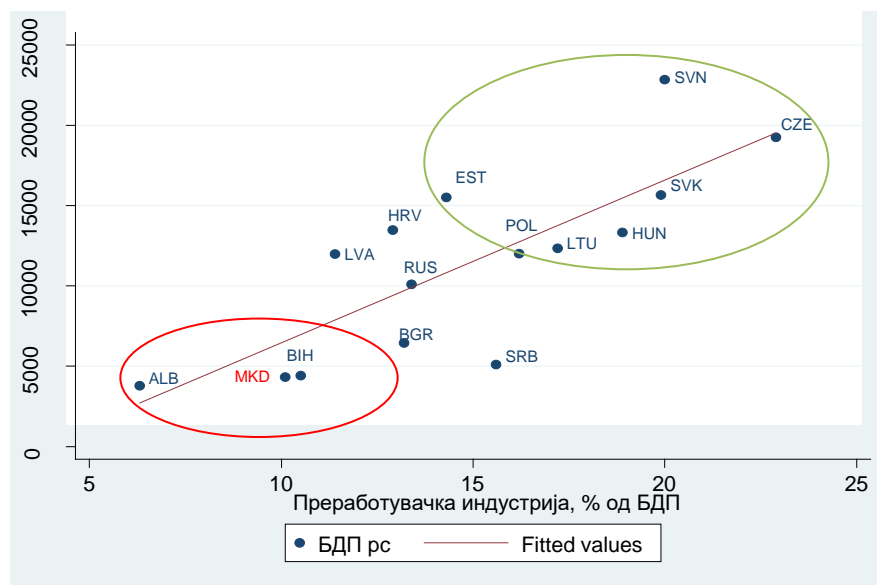
Сектори	2001-2017			
	Стапка на раст, (%)	Учество во БДП (%)	Апсолутен придонес, (%)	Релативен придонес, (%)
А Земјоделство, шумарство и рибарство	1.43	9%	0.13	4.76
Б, Г и Д Рударство и вадење на камен; Снабдување со електрична енергија, гас, пара и климатизација	0.70	4%	0.03	0.99
В Преработувачка индустрија	3.77	9%	0.35	13.04
Ѓ Градежништво	5.49	8%	0.42	15.92
Е, Ж и З Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли; Транспорт и складирање; Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	4.03	16%	0.66	24.63
С Информации и комуникации	6.73	5%	0.31	11.71
И Финансиски дејности и дејности на осигурување	5.81	3%	0.18	6.91
Ј Дејности во врска со недвижен имот	-0.84	13%	-0.11	-4.10
К и Л Стручни, научни и технички дејности; Административни и помошни услужни дејности	10.28	3%	0.27	10.07
Љ, М и Н Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување; Образование; Дејности на здравствена и социјална заштита	0.92	13%	0.12	4.58
Њ, О и П Уметност, забава и рекреација; Други услужни дејности; Дејности на домаќинствата како работодавачи; дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	0.05	3%	0.01	0.32
Додадена вредност	2.76	86%	2.37	88.84
Нето-даноци на производи	2.11	14%	0.3	11.16
Бруто-домашен производ	2.7%	100%	2.7%	100%

Преработувачка индустрија во РМ

Панел А Бруто додадена вредност на преработувачка индустрија, базични цени (000 УС\$) и
Панел Б Преработувачка индустрија (% од БДП) во Република Македонија

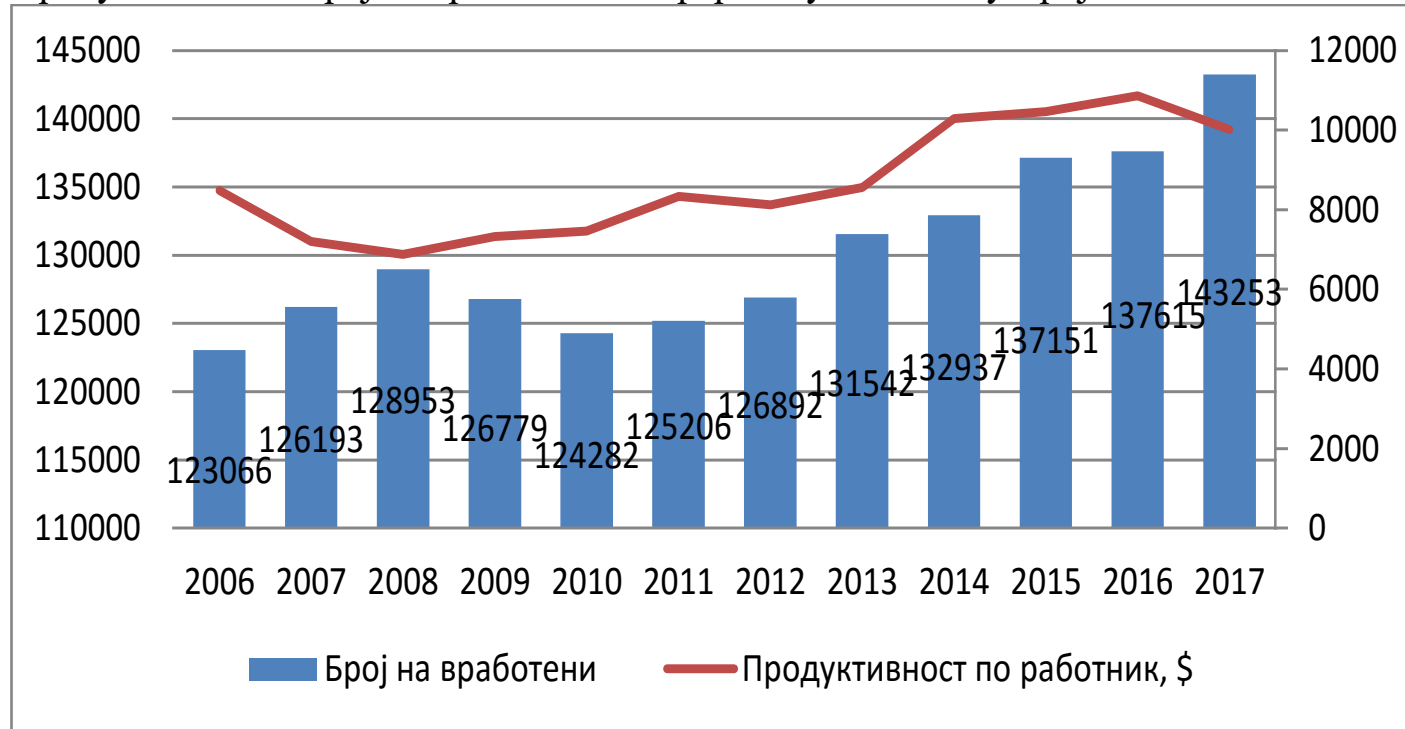

Преработувачка индустрија (% од БДП) во земји од ЦИЕ

Бројот на вработени во **преработувачката индустрија** бележи тенденција на зголемување за **20.187 нови работни места** (од 123.066 во 2006 година на 143.253 во 2017 година), во однос на **140.000 новокреирани работни места во услужниот сектор** за истиот период.

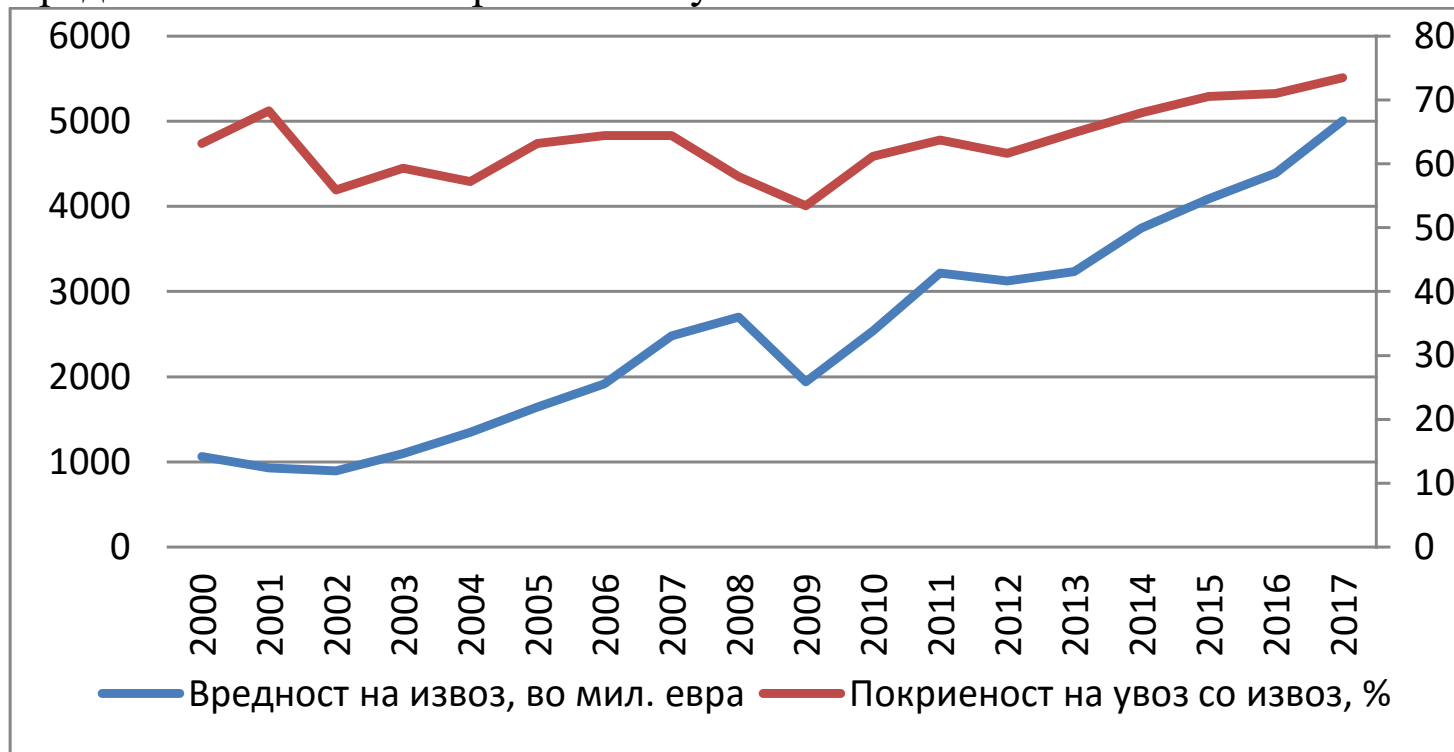
Продуктивност и број на вработени во преработувачка индустрија во РМ

Продуктивност на преработувачката индустрија (мерена како однос помеѓу бруто додадената вредност по базични цени во однос на бројот на вработени) бележи **благо подобрување** (од 8485 US\$ во 2006 година на 10.000 US\$ во 2017 година)

Извозни перформанси на РМ

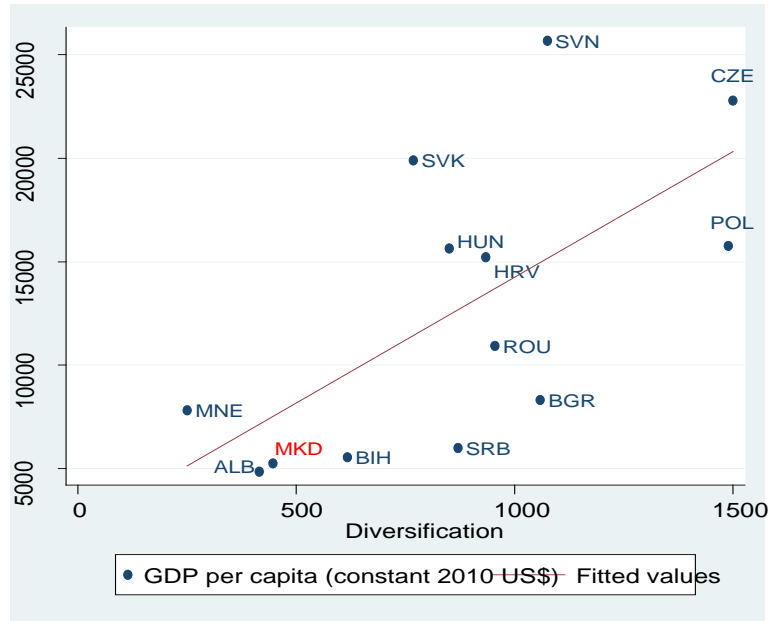
Вредност на извоз и покриеност на увозот со извоз во РМ

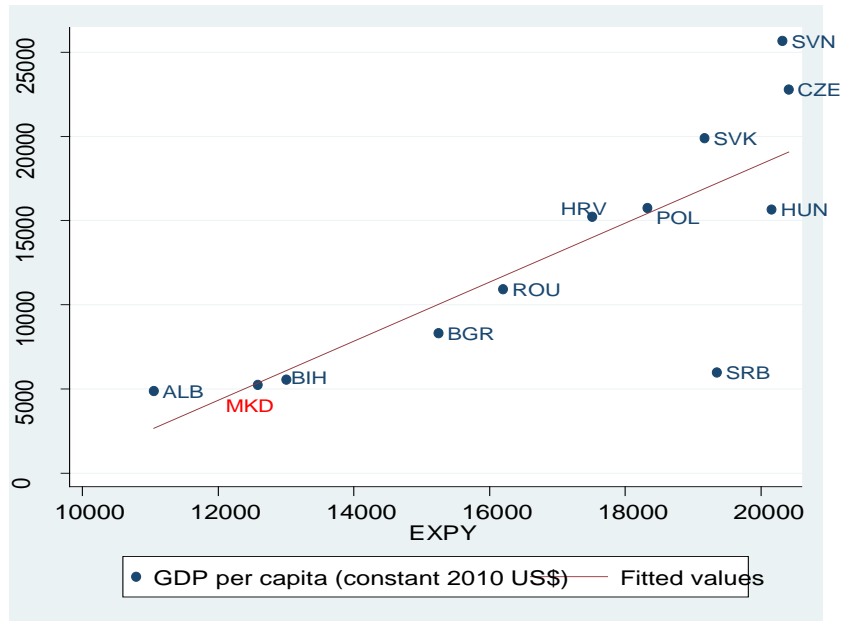
Извозот бележи значителен тренд на зголемување од **1 милијарда** во *2000 година* на **5 милијарди евра** во *2017 година*, или извозот во анализираниот период расте со просечна стапка од **10%**

Процентот на покриеност на увозот со извоз во анализираниот период е сеуште на ниво од околу **70%** со тенденција на зголемување во изминатите неколку години.

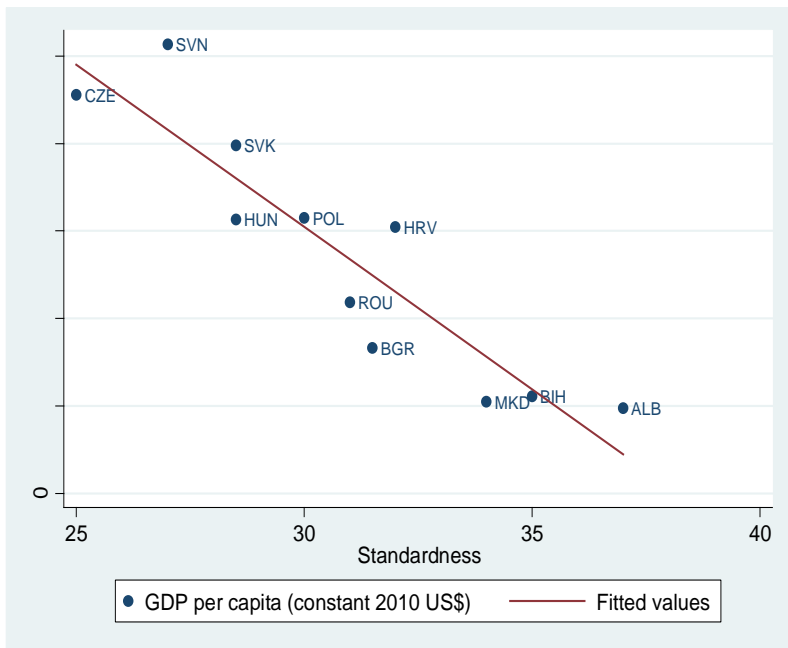
Панел А Извозна диверзификација и БДП рс

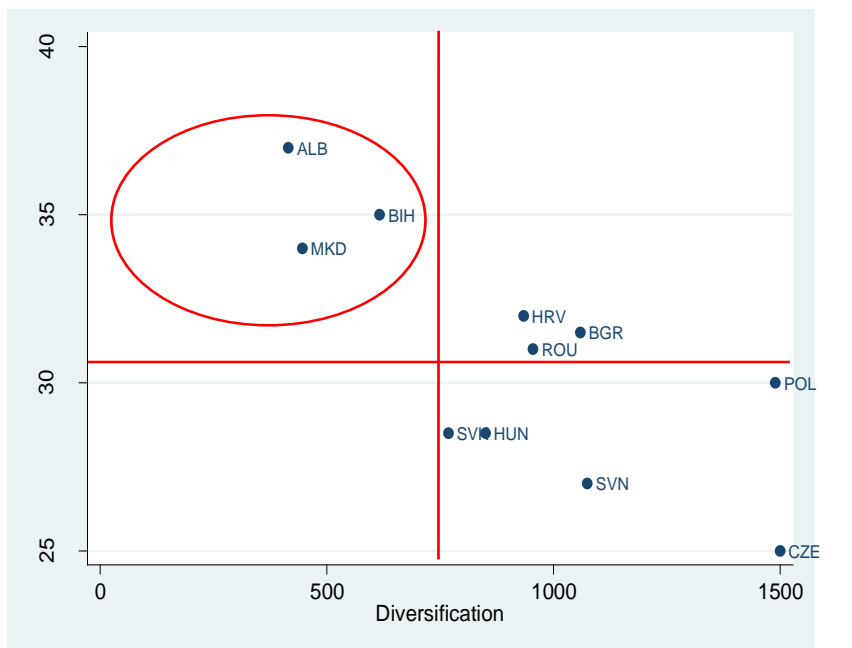
Панел Б Извозна софистицираност и БДП рс

Панел А Извозна стандардност и БДП рс

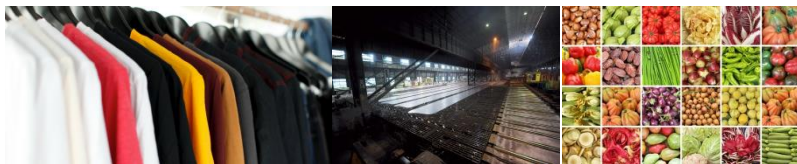
Панел Б Извозна стандардност и диверзификација

Македонија

Извоз - 5 милјарди евра

447 извозни производи

3000 извозни компании

MAKPROGRES

**ALKALOID
SKOPJE**

MAKSTIL
Dufenco GROUP

80 земији

Словенија

Извоз - 28 милијарди евра

1076 извозни производи

8000 извозни компании

150 земији

ПЛАН НА АКТИВНОСТИ НА СКМ

- *Првиот чекор* е мапирање и идентификување на на стратешките сектори, подсектори и производи
- *Вториот чекор* е изработка на секторски дијагностики и скенирање на конкретни компанија или група на компании во дефинираните стратешки сектори и подсектори
- Дизајнирање на предлог индустриските политики кои треба да обезбедуват системска поддршка за поттикнување на процесот на модерна ре-индустријализација и подобрување на извозната конкуретност на земјата.

Ви благодариме на вашето
внимание!